

CO MOŤ NĀ • O MATEĀ Ā TINĀŠ NEVĀ • TE

StĀ™eda, 13 bĀ™ezen 2019

Jestlipak vĀ-te, kolik mĀ; Ā•eĀ;tina slov? To nelze bohuĀ¾el urĀ•it Ā°plnĀ, pĀ™esnĀ, protoĀ¾e je to jazyk Ā¾ivĀ½ a neustĀ. MĀ-Ā¾eme vychĀ;zet z toho, kolik slov je zachyceno ve slovnĀ-cĀ-ch, ale stĀ;le se spĀ-Ā;je pohybujeme v odhadech: nĀ;Ā; nejvĀ;tĀ;Ā- slovnĀ-k, PĀ™Ā-ruĀ•nĀ- slovnĀ-k jazyka Ā•eskĀ©ho, obsahuje 250 000 hesel. V devĀ-ti svazcĀ-ch zachycuje i slova, která dnes znĀ; uĀ¾ mĀ;lokdo. Na druhĀ© stranĀ, neobsahuje slova jinĀ;i, obecnĀ, znĀ;imĀ;i, napĀ™Ā-klad vulgarismy. Byl postupně vydĀ;jn v letech 1935â€“1957.

Ā©tyĀ™svazkovĀ½ SlovnĀ-k spisovnĀ©ho jazyka Ā•eskĀ©ho obsahuje kolem 200 000 hesel a je trochu mladĀ;Ā-: z let 1960â€“1971. Ale nĀ;Ā; jazyk, to nenĀ- jen spisovnĀ; mluva! MusĀ-me sem zahrnout Ā;irokou a pestrou paletu expresivnĀ-ch vĀ½razĀ, nemusĀ- to bĀ½t jen ony zmiĀ^ovanĀ© vulgarismy, dale obecnou Ā•eĀ;tinu, slangovĀ© vĀ½razy, slova pĀ™ejatĀ;i/pĀ™ejĀ-manĀ;i z cizĀ-ch jazykĀ, odbornou terminologii nebo dialekty.

Proto existuje pomĀ;rnĀ novĀ½ SlovnĀ-k nespisovnĀ© Ā•eĀ;tiny se 12 000 hesly v 1. VydĀ;nĀ- z roku 2006. A koneĀ•nĀ, velkĀ©ho ohlasu se doĀ•kal i Ā mĀ-rbuch jazyka Ā•eskĀ©ho Patrika OuĀ™ednĀ-ka, 2005, obsahujĀ-cĀ- pĀ™es 16 000 vĀ½razĀ z oblasti argotu, slangu a vĀbec â€žnekonvenĀ•nĀ-, okrajovĀ© Ā•eĀ;tinyâ€œ, pouĀ¾Ā-vanĀ© v obdobĀ- let 1945â€“1989.

Kolik lidĀ- mluvĀ- Ā•esky?

Ā©esky mluvĀ- zhruba 11,5 milionĀ lidĀ-, z toho pĀ™es 10 milionĀ v Ā©eskĀ© republice. V dĀsledku nĀ;kolika vln vystĀ;hovalectvĀ-bĀ;hem poslednĀ-ch 150 let pouĀ¾Ā-vajĀ- Ā•eĀ;tinu vĀ;ude po svĀ;tĀ i desetitisĀ-ce emigrantĀ a jejich dĀ;tĀ-.

JakĀ© je nejdelĀ;Ā- slovo v Ā•eĀ;tinĀ?

nejnevykrytalizovĀ;vatelnĀ;Ā;Ā-ho â€ˆ!â€ˆ!â€ˆ!â€ˆ!
mĀ; 31 hlĀ;sek

nejneobhospodaĀ™ovĀ;vatelnĀ;Ā;Ā-hoâ€ˆ!â€ˆ!â€ˆ!â€ˆ!.mĀ;
30 hlĀ;sek

Jak vypadĀ;Ā; slovo s nejvĀ;tĀ;Ā-m poĀ•tem

h₁Ä•k⁻?

nejzt[™]eÄ;tnÄ;nÄ;jÄÄ-

p[™]esvÄ;dÄ•ivÄ;jÄÄ-

Jak[©] je nejdelÄÄ- slovo v Ä•eÄ;tinÄ, kter[©] se dÄ; Ä•Ä-st stejnÄ, obÄ,ma smÄ,ry?

nepochopen

nezasazen

nepotopen

neza[™]azen

Je jich vÄ-ce, ka^¾dopÄ;dnÄ, nemajÄ- vÄ-ce ne^¾ 9 hlÄ;sek. Tomuto jevu se Ä[™]Ä-kÄ; palindrom (slovo, vÄ,ta, Ä•Ä-slo, melodie, je^¾ se dÄ; Ä•Ä-st oboustrannÄ).

Jak[©] dokÄ;Ä¾e vytvo[™]it Ä•eÄ;tina vÄ,tnÄ[©] palindromy?

Jelenovi pivo nelej.

Co nÄ;m nedÄ; den, mÄ; noc.

NÄ;sledujÄ-cÄ- vÄ,ty uÄ¾ se liÄÄ- dÄ;lkami samohlÄ;sek:

Kobyla mÄ; malÄ½ bok.

A dÄ;l vidÄ- lÄ-tat netopÄ½ry potentÄ;t i lid, i vlÄ;da.

FeÄ;nÄ; panÄ- volÄ;: MÄ; mÄ;lo vÄ-na pan Ä;Ä[©]?

Do chladu si masa mÄ-su dal Chod.

Sabina hrÄ;vÄ; na varhany bas.

Jak znÄ- nejdelÄÄ- vÄ,ta ze tÄ[™]Ä- stejnÄ½ch slov?

Kuli kuli kuli. (Tedy: KuliovÄ[©] kovali kouli.)

Které z následujících slovo složeně jen ze souhlásek je nejdělnější?

Scvrnkls

Váše, které v následujících samohláskách i v písmenném pořadí obsahují tato slova?

mateřská-doušky

dvacetikoruny

Chcete si usnadnit psaní? "Využijte slova-slovy!"

Peřkovi brašpaři, jak šahli- lož, šmajčí-č-
posbíhá- pišle, oš a oš, šleli.

Slyšeli jste někdy o Q-systému?

Qapem píqaíl qartíl a qelikmu píeqapen-
qalita qasinek qáti qantu dodíveqízne.

Qasinky neqasí-.

Tautologie je termín nepřímý známý, ale co
takhle pleonasmus?

Nic? Tak jednoduše hezky český: nadbytečnost
hromadění slov sloužících k vyjádření- ticho.

S jistou nadsázkou a smyslem pro humor lze
sestavit následující větu:

PÁ™i

dopolednĀ-m matinĀ© bude ve sklenĀ-nĀ© vitrĀ-nĀ› vystaven notoricky znĀjmĀ½ exponĀjt.

Co Ā¾e je na tĀ© vĀ›tĀ› divnĀ©ho? Zkusme ji tedy pĀ™eloĀ¾it: PĀ™i dopolednĀ-dopolednĀ- slavnosti bude v zasklenĀ© zasklenĀ© vitrĀ-nĀ› vystaven obecnĀ› znĀjmĀ½ znĀjmĀ½ exponĀjt.

ZbyteĀ•nĀ› se zde vyjadĀ™uje jeden vĀ½znam rĀ~znĀ½mi slovy, jde o nadbyteĀ•nĀ© zdvojenĀ- vĀ½znamu.

notoricky znĀjmĀ½ â€“
notorickĀ½ pĀ™eklĀdĀjme z latiny jako â€žobecnĀ› znĀjmĀ½â€œ

dopolednĀ- matinĀ© â€“ dopolednĀ-
koncert, slavnost

sklenĀ›nĀj vitrĀ-na â€“ zasklenĀj
skĀ™Ā-Ā, v nĀ-Ā¾ se vystavujĀ- pĀ™edmĀ›ty

struĀ•nĀj synopse â€“ struĀ•nĀ½
nĀjstin nĀ›Ā•eho

vystavenĀ½ exponĀjt â€“ pĀ™edmĀ›t
vystavenĀ½ na vĀ½stavĀ›

MoĀ¾nĀj jste nĀ›kterĀ© vĀ›ci jeĀjtĀ› o Ā•eĀjtinĀ› nevĀ›dĀ›li,
moĀ¾nĀj by se vĀjm nĀ›kdy mohly hoditâ€!

Jana
KolkovĀj (ĀšIV)